

Digitális kompetenciák fejlesztése kihívások és lehetőségek a könyvtárakban

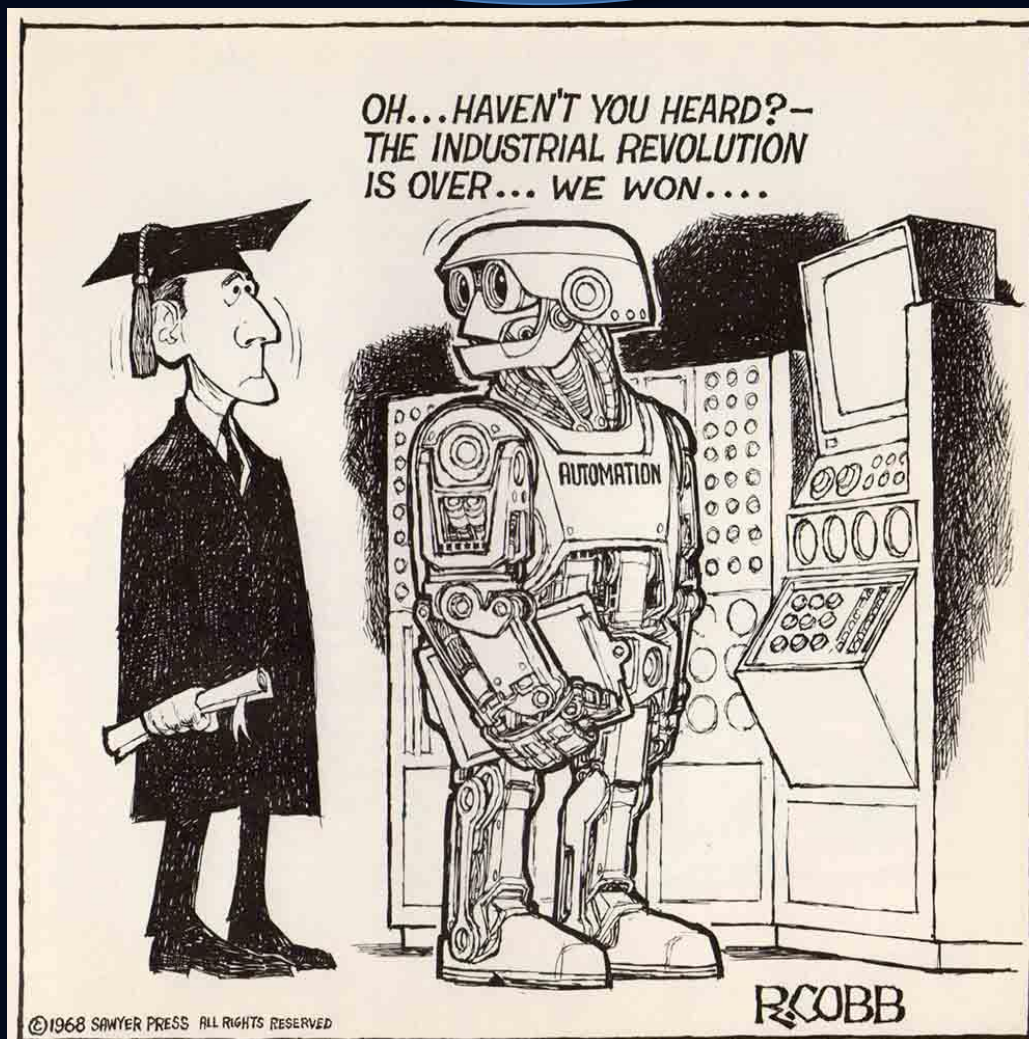

Lengyelné dr. Molnár Tünde

Egyetemi docens

Eszterházy Károly Egyetem

*Nem hallotta?
Az ipari forradalomnak vége...mi
nyertünk...*

Trendek

Technológiai változás

technikai fejlődés: a 21. század = előző 20.000 év

2020-ra 200 milliárd okos eszköz az IoT-n

2030-ig online agy – számítógép kapcsolat

4D nyomtatás

Volatilitás-változatosság

globalizáció

big data

digitális darwinizmus

lakóhelyváltások 7X

munkahelyváltások 6X

oktatás átalakulása

Demográfiai minták átrendeződése

alfa-generáció

2025 Top 10 szakmája 2010-ben nem létezett

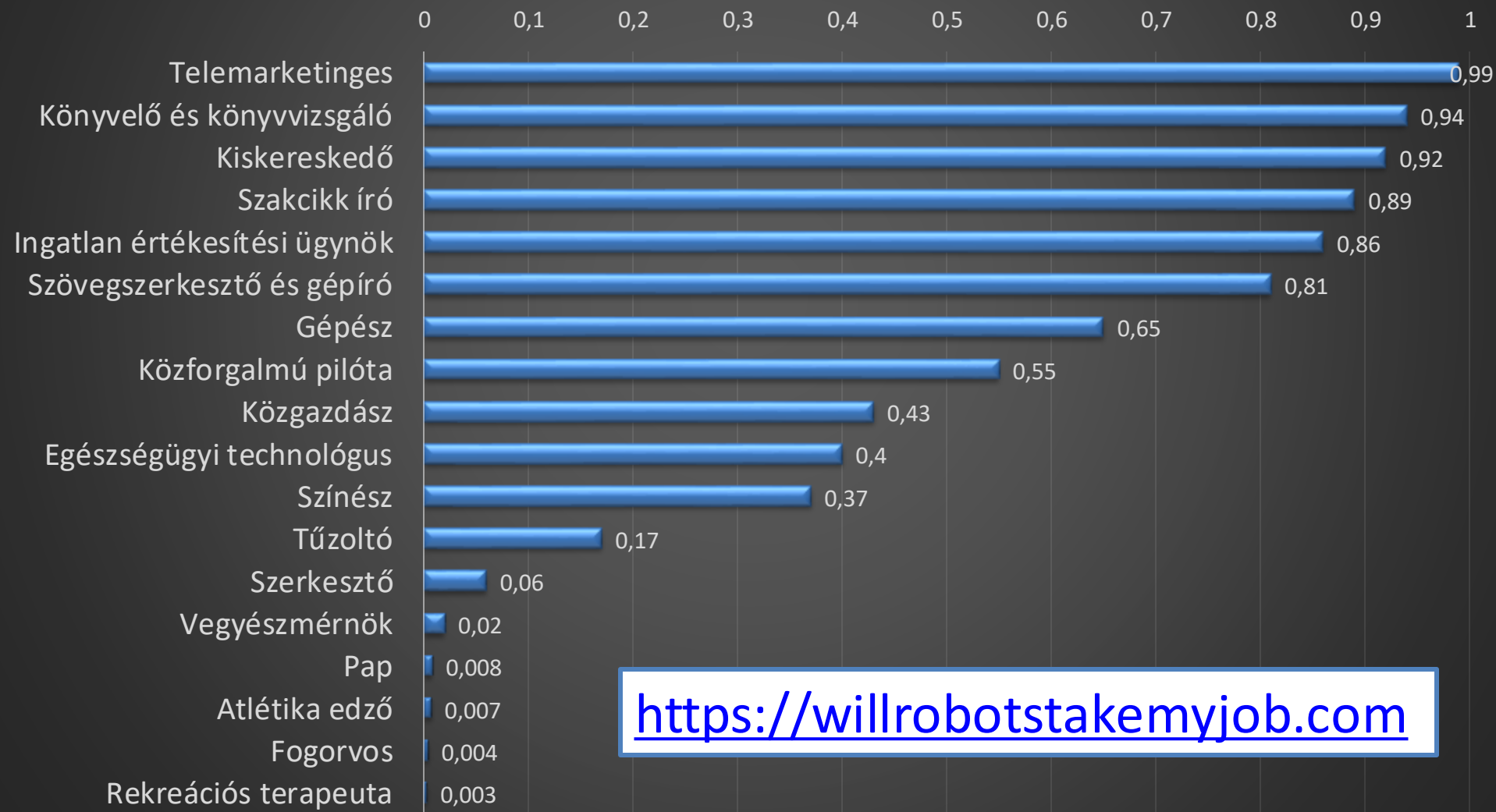
2027-ig a Top-500 75%-a lecserélődik

Átlagkoruk 60/15 év: „unikornisok,”

Big Data az egészségügyben: 20%-kal csökkenő mortalitás

Valószínűleg a robot végzi a munkáját a következő 20 évben

1= biztosan

<https://willrobotstakemyjob.com>

Hatása a felnővő generációra

Digitális kor hatása

A technikai eszközök hatására a gyorsan, sok információt hordozó téri-vizuális ingerekre épül az információátadás.

Ehhez alkalmazkodik az agyunk is...

Újabb váltás történik
az emberi gondolkodásban

Elmélyülés helyett benyomások

Az agy az ingerek tömegének feldolgozásra formálódik. A digitális bennszülöttek a módszeres, pontos, rendszerben történő gondolkodásban gyengébbek.

Képzet alkotás helyett kész képek

Az olvasás háttérbe szorul a vizuális élmények mellett. Nem tanulnak meg a gyerekek nyelvi sorozatból saját képet, képzetet alkotni.

Gyengül a szövegértés.

A kultúraváltás hatása az egyénre

Az emberi kultúra minden jelentős változása az idegrendszer és ezáltal a képességek drasztikus átalakulásával jár.

Kiegyenlítettebb agyi dominancia

A bal agyféltekéhez tartozik:

Lépésről lépésre történő feldolgozás.

A viszonyokat, részleteket kezeli.

Azok a funkciók ahol meghatározó az egymásutániség:

beszéd, írás, olvasás, számolás, logika

Amik a részek megfelelő illesztését kívánják.

A jobb agyfélteke:

Az információkat átfogóan, egyidejűleg kezeli.

Téri-vizuális képességek, a zene értése, a képzelet, a humor.

Automatikusan összerak a részletekből egy megoldást – képet, ötletet, döntést, fogalmat.

Mit vesz el és mit ad a digitális kor?

Az írásbeliség megerősítette a logikai-elemző gondolkodást.

A digitális korban a vizuális feldolgozás, az átfogó, intuitív megközelítés kezd erősödni.

A digitális generációk

- könnyedén kezelnek nagy ingertömegeket,
- gyorsabban tudnak dönteni,
- hamar kiismerik a különböző helyzetekben magukat, és szimultán képesek több tevékenységet folytatni.

Literalitás és audiovizualitás

Az iskola egyelőre nem tud mit kezdeni a digitális kor hatásaival.

Az oktatási rendszernek egyelőre nincs konstruktív válasza a megváltozott kultúrára.

A megoldás a híd a két agyféltek között.

Ezt erősíteni a kétféle feldolgozást igénylő tevékenységekkel lehet:

- mozgás,
- művészetek,
- stratégiai-táblás játékok és
- társas helyzetek

21. SZÁZADI KÉPESSÉGEK

ALAPMŰVELTSÉGI ELEMEEK

amely alapján a tanulók az alapvető jártasságokat alkalmazzák a mindennapi tevékenységek alapján

1. írás-olvasás

2. számolás

3. természettudományos műveltség

4. IKT-műveltség

5. Pénzügyi/gazdasági műveltség

6. Kulturális és állampolgári ismeretek

KOMPETENCIÁK

amely alapján a tanulók a komplex kihívásoknak tudnak megfelelni

7. kritikus gondolkodás

8. kreativitás

9. kommunikáció

10. kollaboráció

SZEMÉLYES TULAJDONSÁGOK /SZEMÉLYISÉGJEGYEK

hogyan tudnak megküzdenni a tanulók a változó környezetben

11. kíváncsiság

12. kezdeményező-képesség

13. kitartás

14. alkalmazkodó-képesség

15. irányítás

16. társadalmi és kulturális tudatosság

ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS

Forrás: http://www3.weforum.org/docs/WEFUSA_NewVisionforEducation_Report2015.pdf

Forrás: WORLD ECONOMIC FORUM (2015): New vision for education. Unlocking the potential of technology. Wold Economic Forum. Committed to improving the state of the world. Prepared in collaboration with The Boston Consulting Group. 2015.

URL: http://www3.weforum.org/docs/WEFUSA_NewVisionforEducation_Report2015.pdf

Nemzetközi trendek

The background of the slide is a dark blue gradient. A large, bright blue diagonal line runs from the top-left corner towards the bottom-right corner. To the right of this line, there is a complex pattern of glowing blue gears of various sizes and circuit-like lines, suggesting a technological or industrial theme.

KIHÍVÁSOK

Megoldható kihívások

- Az IKT integrálása a tanárképzésbe
- A tanulók digitális kompetenciáinak alacsony szintje

Nehéz (problémás) kihívások

- Autentikus tanulás
- A formális, nonformális és az informális tanulás vegyes alkalmazása és elismerése alacsony szintje

Nagyon nagy („gázos”) kihívások

- Komplex gondolkodás és kommunikáció
- A tanulók a tanulás/-tananyag társtervezői

Jelen van (gyors trendek, 1–2 év)

- A közösségi média szerepének növekedése
- A tanári szerep átértékelődése

Kopogtat (középtávú trendek, 3–5 év)

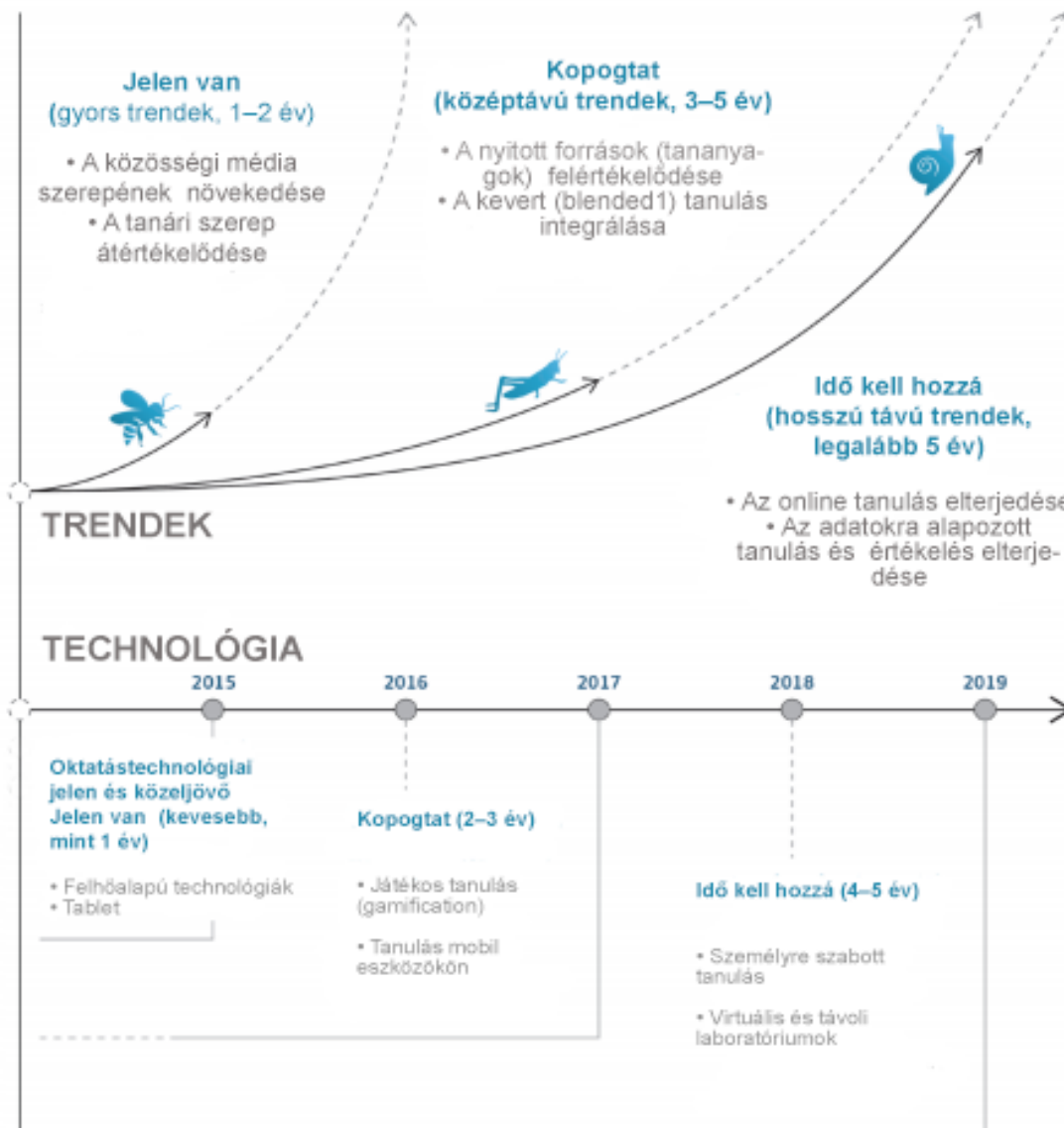
- A nyitott források (tananyagok) felértékelődése
- A kevert (blended) tanulás integrálása

Idő kell hozzá (hosszú távú trendek, legalább 5 év)

- Az online tanulás elterjedése
- Az adatokra alapozott tanulás és értékelés elterjedése

TRENDEK

TECHNOLÓGIA

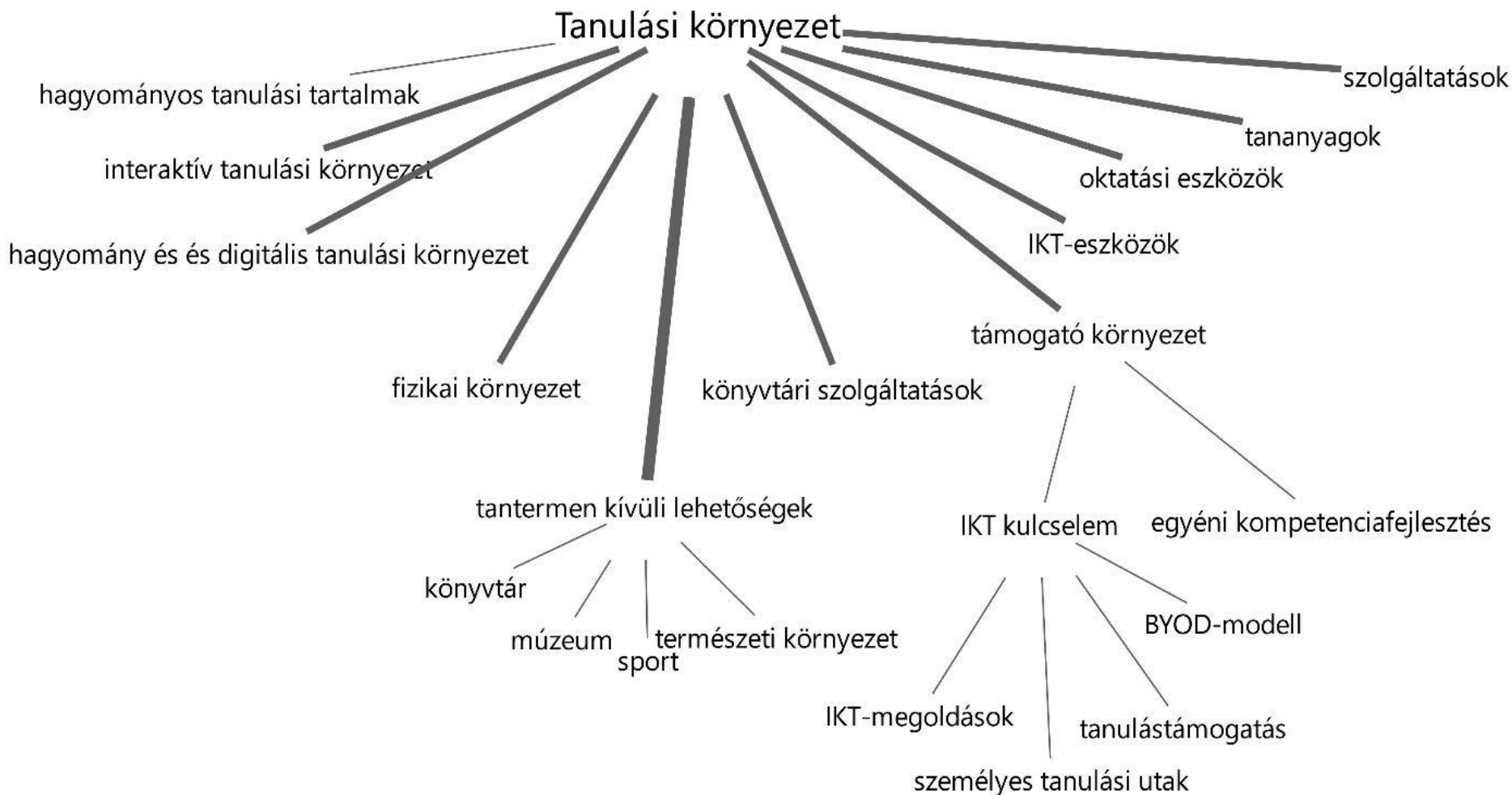

SOURCE

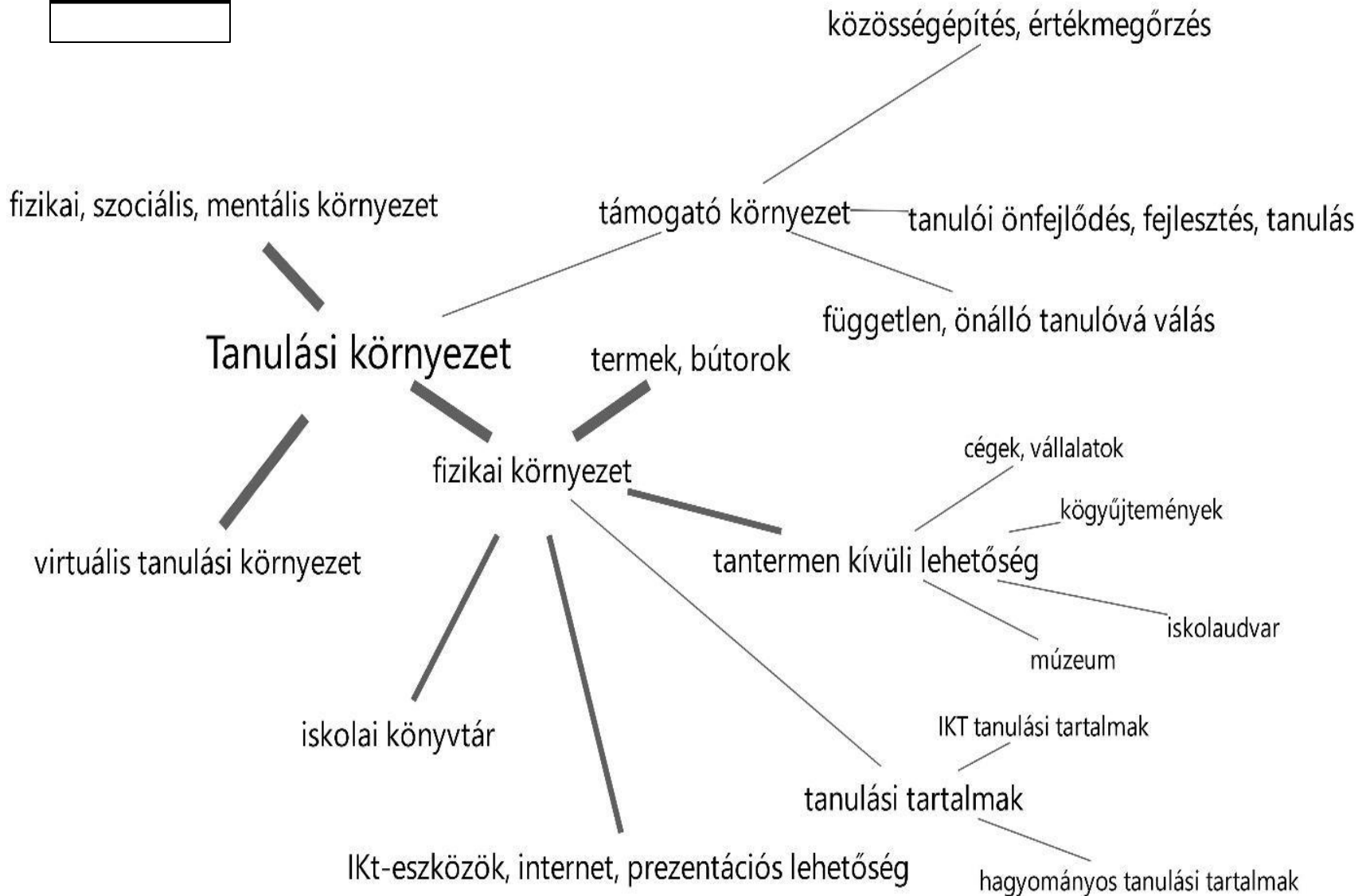
The NMC Horizon Report Europe: 2014 Schools Edition
European Commission / The New Media Consortium, 2014

Hogyan definiálják a tanulási környezetet?

Hogyan definiálják a tanulási környezetet?

Könyvtárak generációi

Könyvtárak fizikai kialakítása

Gyűjtemény-központ
1. generáció

Ügyfélszolgálat
2. generáció

Élmény-központ
3. generáció

Tanulási élményekhez
kapcsolódva
4. generáció

Közösségi tudás, média és alkotói lehetőségek
5. generáció

AZ ÉN KÖNYVTÁRAM

Jó gyakorlatok

Dr. Komló Csaba

Digitális történetmesélés tabletek segítségével

Fejlesztési irány: digitális írástudás-fejlesztés

Célcsoport: felső tagozat

A program célja:

- a felső tagozatos tanulók megismerjék a digitális történetmesélés alapjait
- megtanulják hatékonyan használni azokat a hardver- és szoftvereszközöket, amelyek a történetek digitális változatainak a megtervezését, elkészítését és bemutatását támogatják.

A program időtartama: 5 óra

modul száma	címe	óraszám
1.	Nyári élmények másképp, storyboard	1
2.	Nyári élmények másképp, forgatás	2
3.	Nyári élmények másképp, utómunkálatok, bemutató	2

Digitális történetmesélés tabletek segítségével

Dr. Antal Péter

Digitális történetmesélés LEGO Story Starterrel

Alapadatok

A mintaprogram 3 modult tartalmaz, 7-15 éveseknek

- 1. modul:** „*A vadgalamb és a méh*” népmese feldolgozás, 7-8 éves gyerekeknek
- 2. modul:** „*Az én mesém*”, saját történet elkészítése, 8-10 éveseknek
- 3. modul:** „*Éjszaka a könyvtárban*” kitalált történet a könyvtári feladatok bemutatására

A program általános bemutatása

A modulok megvalósításához szükséges a LEGO Story Starter készlet és a Story Visualizer szoftver.

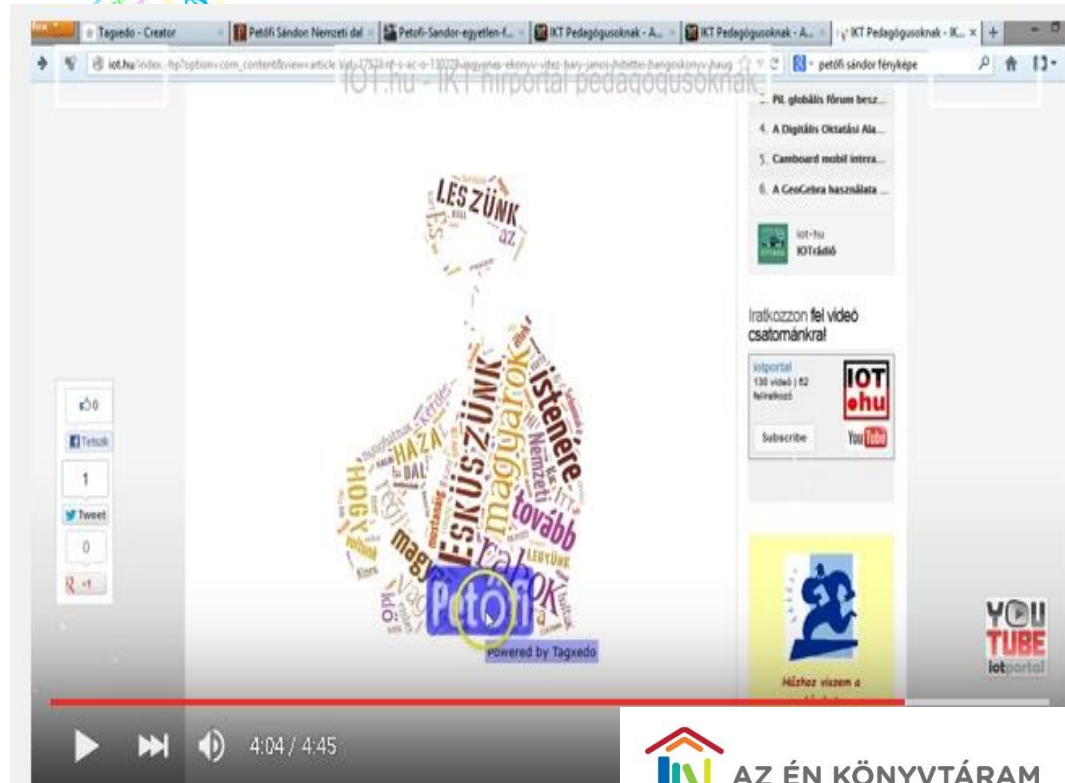
LEGO Story Starter készlet

LEGO Story Visualizer

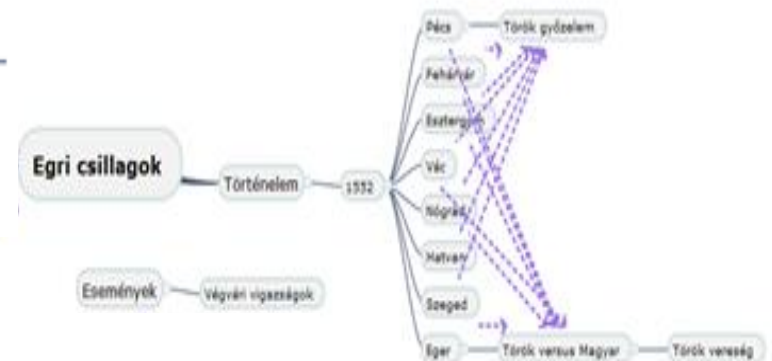
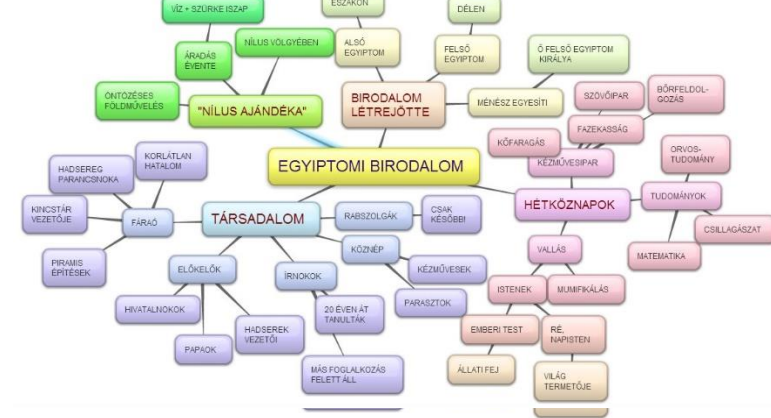

Lengyelné dr. Molnár Tünde

**OLVASÁSI ÉLMÉNY FELDOLGOZÁSA
A XXI.SZÁZADBAN**

Gondolattérkép

Harry Potter

A SUMMARY OF STORIES FOR ALL TYPES OF POTTERHEADS

Harry Potter and the Sorcerer's Stone

IMPORTANT DISCLOSURES

RELEASED IN 2001

Harry Potter is an orphaned boy raised by his unloving muggle aunt and uncle. On his 11th birthday he discovers he is a wizard. Harry also begins to learn the dark secrets of his past, including the fact he survived a killing curse the same night his parents were murdered by the Dark Lord Voldemort. During his first year at Hogwarts, Harry meets friends Ron Weasley and Hermione Granger. Together, they discover the secret surrounding the Sorcerer's Stone, which is hidden in the School.

VILLAIN
Prof. Gargoy (as portrayed by Voldemort)
A high level of magical prowess

Harry joins the Quidditch team as Seeker

Harry Potter and the Chamber of Secrets

RELEASED IN 2002

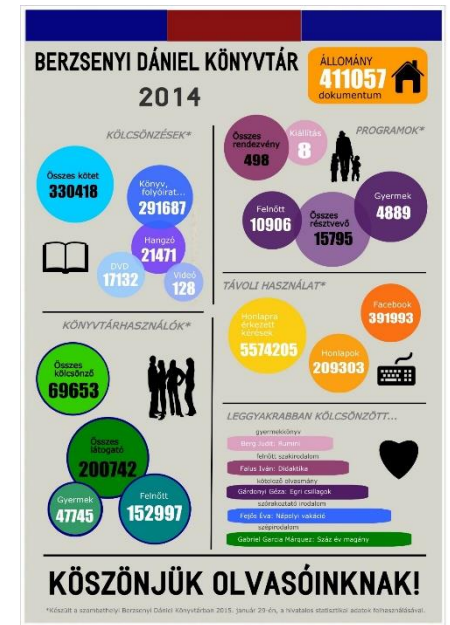

Harry T. Voldmorte's son calls the snakes

NEW FACES

VILLAINS
Lord Voldemort, the most evil and cunning of all wizards, is back and ready to bring terror to the wizarding world. Other villains in this book include the Death Eaters, the Ministry of Magic, and the Ministry of Magic.

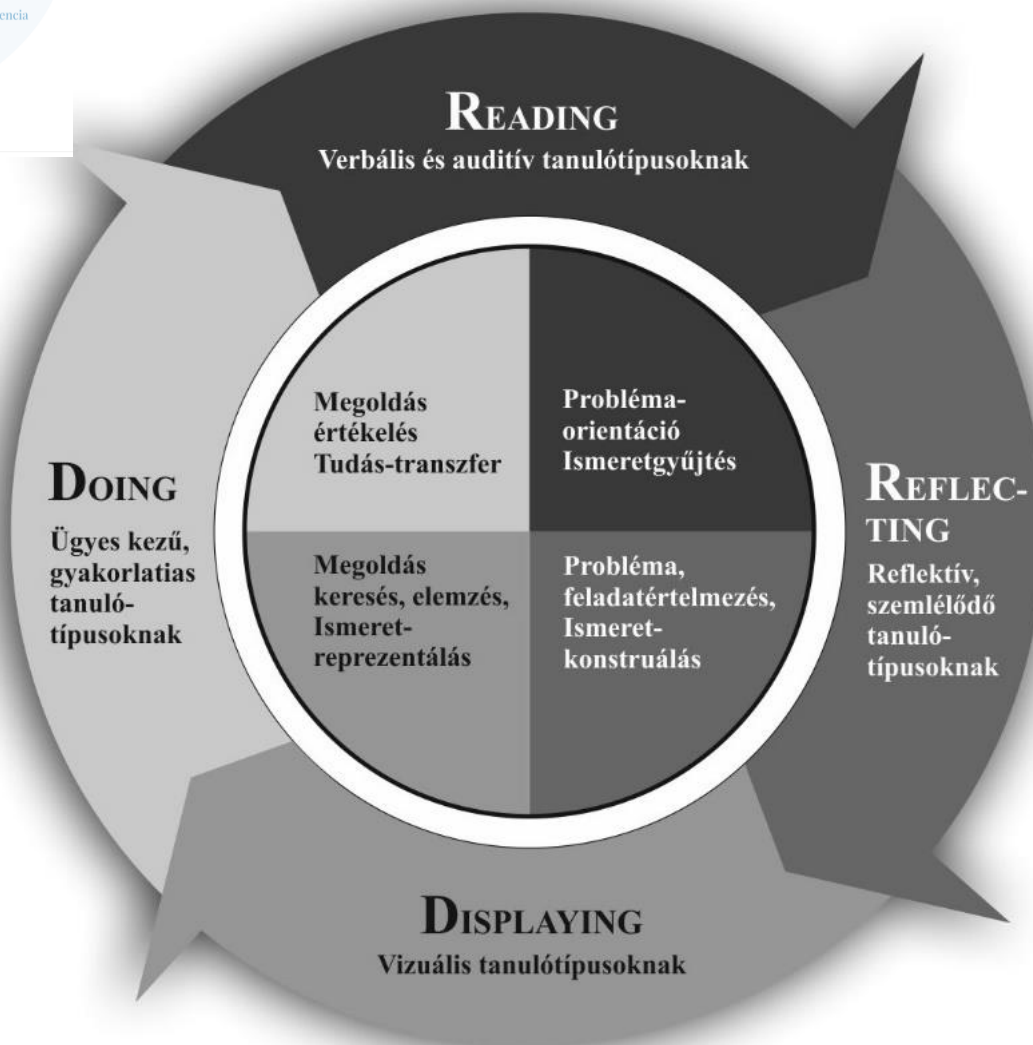

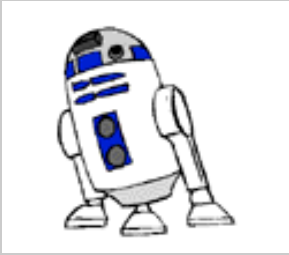
Dr. Racsko Réka

R2D2

**a személyre szabott segítőtárs
a digitális univerzumban**

más tevékenységekhez ágyazott tanulás
 kooperatív csoportmunka
 digitális kompetencia
 tudatosabb tanulás
 vizuális tanulótípus
 verbális, auditív tanulótípus
R2D2
 reflektív, szemlélődő tanulótípus
 szociális kompetencia
tanulási stílus
 anyanyelvi kompetencia
 kollaboratív munkavégzés
 információs műveltség
 felfedezései tanulás
 ügyességi, gyakorlatias tanulótípus

Verbális és auditív tanulótípus (R)	Reflektív, szemlélődő tanulótípushoz (R)	Vizuális tanulótípus (D)	Tevékenység útján tanulók (D)
Előnyben részesítik a szóbeli vagy írott magyarázatokat.	Előnyben részesítik a kifejező, reflexív, megfigyelő, látható tanulási formát;	Kedveli a vizuális, képi információkat, úgy mint diagramok, fogalomtérképek, folyamatábrák, idővonalak, képek, filmek, bemutatók és infografikák.	A mozgásos, azaz a taktilis és kinezikus típusú tanulást részesítik előnyben
	Szeretik a könnyen eldönthető, megbízható ítéleteket és axiómákat.		Szeretik a táncot, a kreatív mozgásokat és a szerepjátékot.
	Szeretnek egy dolgot több nézőpontból szemlélni úgy, hogy abba belefoglalják saját megfigyeléseiket.		
	Szeretnek önreflexiót, áttekintést és reflektív összefoglalót írni		

SAKÉRTŐI ELŐADÁSOK
ÉS KOMMENTÁROK

ON-LINE, SZINKRON ÉS
ASZINKRON WEBES
SZÁMONKÉRÉS

ON-LINE PODCAST
ELŐADÁSOK

ON-LINE
INFORMÁCIÓKERESÉS

VIDEÓ ALAPÚ
MAGYARÁZATOK
ÉS BEMUTATÓK

WEBSZAFARI

WIKIK, E-BOOK ÉS
WIKIBOOK
BESZÁMOLÓK ÉS
KRITIKÁK

VIRTUÁLIS OSZTÁLYTERMI
PREZENTÁCIÓ,
ONLINE
WEBSZEMI-
NÁRIUM

IDEGEN NYELVŰ
OLVASMÁNYOK,
HÍREK

IRÁNYÍTOTT ÉS
FELFEDEZÉSES
OLVASÁS
ÉS WEBQUEST

KÖNYVTÁRAK. ON-LINE
OLVASMÁNYOK. BIBLIOGRÁFIÁK
ÉS INFORMÁCIÓFORRÁSOK

NYILVÁNOS SEGÉDLETEK ÉS VARÁZSLÓK,
KURZUS FIGYELMEZTETÉSEK

ON-LINE BESZÉLGETÉS
A TÉMA SZAKÉRTŐJÉVEL

Köszönöm a figyelmet!

lengyelne.tunde@uni-eszterhazy.hu

